

**Ontwerpbesluit
Verlenen ontheffing**

Datum
6 maart 2023

Zaaknummer
2022-008409

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortenbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 16

Locatie

Langs het Twentekanaal bij Eefde ten noorden van
Zutphen

Gemeente

Zutphen

Activiteit

Aanleg van drie windturbines
Bouw van windturbine 1 en bijbehorende civiele
voorzieningen

Geachte ,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag betreffende de aanlegfase van windturbine 1, waarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming mogelijk worden overtreden voor de das. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied en locatie van de windturbines opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftel ijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Datum
6 maart 2023

Zaaknummer
2022-008409

Blad
2 van 16

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03720098, 03757764, 03757766, 03757769, 03757770

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van IJsselwind B.V., te Lochem, hierna te noemen de aanvrager, van 24 mei 2022, om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 24 mei 2022 ontvingen wij een aanvraag van IJsselwind B.V., voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.10 lid 1b voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de das.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 12 augustus 2022 hebben wij van aanvrager een vijftal documenten ontvangen, die een toelichting bevatten op de aangevraagde ontheffing. Per brief is door aanvrager op 27 januari 2023 gevraagd om deze stukken formeel bij de aanvraag toe te voegen.

Op 18 mei 2022 is voor het project IJsselwind een coördinatiebesluit genomen als bedoeld in artikel 3.33 Wro. Het besluit voor het verlenen van ontheffing wordt gecoördineerd met het inpassingsplan en overige besluiten voor windpark IJsselwind voorbereid. Ten tijde van de ter visielegging van het ontwerpbesluit voor ontheffing van de Wnb is de besluitvorming over de overige reeds afgerond; het inpassingsplan is vastgesteld en definitieve vergunningen zijn reeds gepubliceerd.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan IJsselwind B.V.;

voor de soort, verbodsbepaling en wettelijke belangen, zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort, verbod en belangen

Soort	Verbod		Belang
Das (<i>Meles meles</i>)	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	A

Belang:

A: Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor locatie van windturbine 1 van Windpark IJsselwind, met bijbehorende voorzieningen, zoals kraanopstelplaats, onderhoudsweg en bijbehorende bouwwerken, zoals aangegeven in figuur 3 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 3 jaar nadat deze ontheffing definitief is geworden te worden uitgevoerd.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verboden en belangen, zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval

Datum

6 maart 2023

Zaaknummer

2022-008409

Blad

5 van 16

zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-008409.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-008409.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-008409.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de das.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-008409. In de

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.

12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2022-008409.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd onder het kopje "Preventieve en mitigerende maatregelen" dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt de uitvoering van preventieve en mitigerende maatregelen.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Inleiding

IJsselwind B.V., een gezamenlijke ontwikkelorganisatie van vier energiecoöperaties uit de gemeenten Zutphen, Lochem, Brummen en Voorst heeft gezamenlijk met Waterschap Rijn en IJssel het voornemen drie windturbines langs het Twentekanaal bij Eefde en Zutphen te realiseren. Het plangebied is weergegeven in figuur 1 in Bijlage 2 en in figuur 2 in Bijlage 2 is de voorgenomen locatie van de 3 windturbines binnen het plangebied aangegeven. IJsselwind B.V. is initiatiefnemer en vergunninghouder voor windturbine 1 en 2, de beide windturbines ten noorden van het Twentekanaal. Bij de aanleg van de turbines moet in het kader van de Wet natuurbescherming rekening gehouden worden met de mogelijke invloed op beschermde soorten. De das (*Meles meles*) komt voor in de directe omgeving van het plangebied en heeft een hoofdburcht en bijburchten nabij windturbinepositie 1 (de meeste noordelijke windturbine). In het kader daarvan is nader onderzoek naar de das uitgevoerd. Figuur 3 van Bijlage 2 geeft de ligging van de windturbine in het dassenleefgebied en de ligging van de hoofdburcht en bijburchten weer.

In het bij de aanvraag toegevoegde onderzoeksrapport “Nader onderzoek das (Meles meles) op beoogde locatie voor windturbines langs het Twentekanaal bij Eefde, Silvavir Ecologisch advies, rapport nr. 2021-1103, maart 2022” (hierna genoemd: Nader onderzoek das, Silvavir, 2022) zijn opgenomen:

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen.

In de bij de aanvraag toegevoegde memo “Concretiseren voorwaarden das – project IJsselwind, Bureau Waardenburg, 12 augustus 2022” (hierna genoemd: memo Bureau Waardenburg) zijn opgenomen:

- Concretisering van de voorgestelde maatregelen uit onderzoeksrapport ‘Nader onderzoek das, Silvavir 2022’.

In de aanvraag beschreven project en tijdsplanning

Aan de zuidzijde van het Twentekanaal is één windturbine gepland. Daarnaast is aan de noordzijde van het Twentekanaal zowel ten oosten als ten westen van de N348 elk één windturbine gepland (zie figuur 2 Bijlage 2). Per turbine zal er een halfverharde toegangsweg en opstelplaats voor een kraan gemaakt worden om de aanleg van de turbine mogelijk te maken (zie figuur 3 Bijlage 2). De windturbine wordt op een betonnen fundering geplaatst. Voor de toegangsweg zal er tot maximaal 50 centimeter ontgraven worden.

De mogelijke invloed op burchten van de das tijdens de aanlegfase is vooral afhankelijk van de locatie, de aard en omvang van de werkzaamheden. Hieronder worden de voorgenomen aanlegwerkzaamheden per turbine gedetailleerd beschreven, zodat mogelijke effecten en maatregelen per stap beoordeeld kunnen worden.

Uitwerking voorgenomen werkzaamheden

1. Aanleg toegangsweg (1 week)

De werkzaamheden bestaan uit het uitgraven van een aanlegstrook voor de toegangswegen, waarbij kan worden aangenomen dat een stabilisatiedoek en een verharding van gebroken puin zal worden aangebracht. De hoeveelheid te ontgraven en aan te brengen materiaal is sterk afhankelijk van het definitieve ontwerp en zal in een later stadium van het project worden uitgewerkt. Naar verwachting zal de doorlooptijd van deze werkzaamheden 1 week bedragen, waarbij er gebruik gemaakt wordt van een mobiele kraan en kipper (vracht)wagens. Deze vrachtwagens zullen aan- en afrijden met in totaal 20 transporten.

2. Aanleg kraanopstelplaats (1 week)

Na de aanleg van de toegangswegen zal de kraanopstelplaats gerealiseerd worden.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van dezelfde werktuigen (mobiele kraan en kipper (vracht)wagens met in totaal 40 transporten) en de doorlooptijd van het realiseren van de kraanopstelplaats zal 1 week bedragen.

3. *Aanleg fundering (in totaal 7 weken)*

a. Aanbrengen heipalen (1 week)

Na het aanleggen van de toegangswegen en de kraanopstelplaats zullen de heipalen aangebracht worden. Inclusief aan- en afvoer van de heistelling zal dit 1 week duren, waarbij er circa vier dagen geheid of geboord zal worden.

b. Bouwen fundatievoet (2 weken)

Na het aanbrengen van de heipalen wordt de fundatievoet gebouwd, hetgeen tot 2 weken in beslag zal nemen. Hierbij wordt het beton met 30 betonwagen-transporten aangevoerd. Het beton storten duurt in dit hele proces 2 dagen.

c. Uitharden beton en voorbereiden plaatsing windturbine (4 weken)

Na het storten van het beton zal dit moeten uitharden voor 4 weken. In deze periode vinden tevens voorbereidingen voor het bouwen van de windturbine plaats en zal de hoofdkraan worden aangeleverd.

4. *Opbouw windturbine (2 weken)*

a. Opbouwen van de hoofdkraan (1 week)

Het opbouwen van deze hoofdkraan zal enkele dagen in beslag nemen en de kraan wordt in verschillende onderdelen met verschillende vrachtwagens aangeleverd. Hetzelfde geldt voor de onderdelen van de windturbine in 6-7 transporten (speciaal transport, aanlevering in de nacht).

b. Opbouwen windturbine (1 week)

Als de onderdelen zijn geleverd zal het opbouwen van de windturbine 1 week in beslag nemen, waarna de hoofdkraan weer gedemobiliseerd kan worden. De werkzaamheden zullen deels plaatsvinden met behulp van kunstlicht en gedurende nachtelijke uren.

5. *Afrondende werkzaamheden (3 weken)*

Na het bouwen van de windturbine zullen wat afrondende werkzaamheden plaatsvinden voor het afwerken van de kraanopstelplaats en de toegangswegen.

Alles bij elkaar zullen de werkzaamheden (bouwweg, kraanopstelplaats, fundering en turbine) circa 3 maanden in beslag nemen.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

In november 2021 en januari 2022 is een ecologisch onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van dassenburchten (Nader onderzoek das, Silvavir, 2022). De bezoeken hebben plaatsgevonden tussen 12.00 uur en 16.00 uur en het plangebied was in zijn geheel toegankelijk. Er werd volgens een gestandaardiseerde methode geïnventariseerd (Westra & Achterberg 2007).

Op basis van het ecologische onderzoek naar de das is door Bureau Waardenburg in augustus 2022 een aanvullende memo opgesteld. In dit memo zijn de door Silvavir voorgestelde maatregelen voor de das geconcretiseerd.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van de uitgevoerde ecologische onderzoeken en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2: Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soort	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen in het plangebied	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden zonder aanvullende maatregelen
Das	1 hoofdburcht, 9 bijburchten en 1 kunstburcht	1 bijburcht

De hoofdburcht bevindt zich op 30 meter van de toekomstige toegangsweg en op 150 meter van de toekomstige windturbine 1. Een bijburcht bevindt zich op 25 meter van de toekomstige windturbine 1.

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

Beschadiging voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

De locatie van de beoogde windturbine, fundering, toegangsweg, kraanopstelplaats en tijdelijke materiaalopslag ligt overal op meer dan 20 meter afstand tot de dichtstbijzijnde dassenburcht. Het plan voldoet hiermee aan de belangrijkste richtlijn in het kennisdocument das van BIJ12. Gezien de relatief korte afstand tot enkele burchten bestaat er bij onzorgvuldig handelen met grote voertuigen tijdens de geplande werkzaamheden een kans op directe fysieke beschadiging van burchten.

Het is noodzakelijk om in de planvorming en tijdens de uitvoeringsfase van de werkzaamheden gerichte maatregelen te treffen om beschadiging van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de das uit te sluiten.

Werkzaamheden tijdens de aanleg van windturbines hebben een tijdelijke versturende invloed op de aanwezige dassen(burchten) in het plangebied. Verstoring zal plaats vinden in de vorm van trillingen en geluid door werkzaamheden alsmede grondverzet en de aanwezigheid van machines, bouwmaterialen en personen. Door maatregelen te nemen wordt de verstoring geminimaliseerd en leidt de verstoring niet tot disfunctionaliteit van één van de burchten.

Preventieve en mitigerende maatregelen

Indien de onderstaande maatregelen worden getroffen is er geen sprake van beschadiging van voortplantingsplaatsen/ rustplaatsen of verlies van essentiële functies van het leefgebied van de das in het plangebied. De gunstige staat van instandhouding van dassen in het plangebied wordt in dat geval door de geplande werkzaamheden niet negatief beïnvloed.

1. Maatregelen om voldoende afstand van de burchten te houden en in de juiste perioden werken:
 - Er mogen in principe geen werkzaamheden en activiteiten plaatsvinden binnen 50 meter van de hoofdburcht en binnen 20 meter van bijburchten.
 - Als er bij uitzondering toch werkzaamheden binnen genoemde afstanden van de hoofdburcht plaatsvinden, dan dienen deze te worden uitgevoerd buiten de voor de das kwetsbare periode. De genoemde kwetsbare periode valt van 1 december tot 1 juli. Het meest cruciale tijdvak daarbinnen is van februari tot juli, wanneer er jonge dassen op de kraamburcht aanwezig (kunnen) zijn;
 - Aangezien de bovengenoemde perioden kunnen variëren, afhankelijk van lokale meteorologische omstandigheden voorafgaand aan of tijdens de werkzaamheden, dient de uitvoering van de werkzaamheden binnen 50 meter van de hoofdburcht pas te worden uitgevoerd na akkoord van een dassendeskundige.
 - Het gebruik van grondberijdende voertuigen en machines binnen een straal van 20 meter van de burchtengedurende het gehele jaar is niet toegestaan.
 - Voorgaande betekent, dat de funderingspalen in de periode van 1 juli en 1 december worden ingebracht, dat de aanleg van de toegangsweg plaats dient te vinden tussen 1 juli en 1 december (aangezien de toegangsweg op ca. 30 meter van de hoofdburcht komt te liggen) en dat er bij de start van de aanlegwerkzaamheden een buffer (dicht scherm) gecreëerd dient te worden tussen de weg en de hoofdburcht op meer dan 20 meter afstand, om invloed van licht, zicht en geluid door verkeer op de burcht te dempen. Dit scherm dient aan de onderzijde passeerbaar te zijn voor dassen en andere fauna;
 - Werkzaamheden worden uitsluitend uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Het is van belang om, indien verlichting om veiligheidsredenen noodzakelijk is, deze alleen te gebruiken tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en niet langer aan te laten staan dan noodzakelijk. Binnen een straal van 50 meter van de hoofdburcht en binnen 20 meter van de overige burchten mag geen kunstverlichting geplaatst worden.
2. Maatregelen om de burchten functioneel te houden:
 - Bestaande burchten dienen te allen tijde intact te blijven tijdens de werkzaamheden. Er wordt een visuele markering aangebracht buiten een straal van 20 meter van de burchten. Binnen deze straal mogen geen werkzaamheden plaatsvinden. De das graaft in de periode tussen het uitgevoerde veldonderzoek en bouwwerkzaamheden mogelijk nieuwe burchten. Ook deze burchten mogen niet beschadigd worden en ook hier geldt de afstandsbeperking van 20 meter. De dassendeskundige dient het plangebied twee weken voor de start van de werkzaamheden te onderzoeken om het actuele gebruik van bekende burchten in kaart te brengen en eventuele

nieuwe burchten. Op basis van de resultaten en indien noodzakelijk dient de planning en/of uitvoeringswijze te worden aangepast.

- Alle taluds in het plangebied dienen intact te blijven.

3. Maatregelen om verstoring van burchten te minimaliseren:

- Trillingen die ontstaan door werkzaamheden dienen tot een minimum beperkt te worden. Aanbevolen wordt te kiezen voor een alternatieve methode om de heipalen in de grond te krijgen, zoals boren in plaats van heien. Bouwwerkzaamheden die veel trillingen en geluid produceren moeten in een zo kort mogelijk tijdsbestek worden uitgevoerd buiten de voor das kwetsbare periode (1 december tot 1 juli).
- Bouwmaterialen, machines en voertuigen worden binnen het bouwbeslag op minimaal 20 meter afstand van de burchten gestationeerd. Daarbuiten geldt dat zij aan het einde van elke werkdag op ten minste 100 meter afstand van de burchten worden gestationeerd.
- Zwerfafval wordt dagelijks opgeruimd.

4. Maatregelen om migratiemogelijkheden intact te houden:

- Om te voorkomen dat dassen via de nieuw aan te leggen toegangsweg op de N348 kunnen komen moeten ontmoedigingsmaatregelen worden genomen. Het betreft om actie-reactie maatregelen bestaande uit het vrijmaken van de taluds van vegetatie, monitoring van activiteiten en treffen van overige maatregelen:
 - Minimaal iedere twee maanden uitvoeren van een visuele inspectie op nieuwe graafsporen;
 - Bij aantreffen van nieuwe graafsporen binnen kritieke zone uitvoering van maatregelen bestaande uit het driekwart dichtgooien van nieuwe pijpen en eventueel inzetten van voor de das onaantrekkelijke geurstoffen.
- Indien bovenstaande maatregelen niet volstaan om verdere kolonisatie van het werkterrein te voorkomen worden kerende maatregelen getroffen zoals een raster of rooster. Dassenwissels dienen daarbij vrij passeerbaar te blijven.
- Voor de das is het van belang dat tijdens de geplande werkzaamheden de dassenwissels vanuit de burchten en migratieroutes bereikbaar blijven. Er mogen geen barrières rondom de dassenwissels in het plangebied worden gevormd door schermen, rasters, machines, bouwmaterialen, etc.;
- De passage van de Eefse Beek via de landbouwbrug en passage van de N348 door faunatunnel en Eefse Beek tunnel moeten te allen tijde vrij zijn voor doorgang door dassen;
- Houtige opstanden, vegetatiestructuren en elementen die dekking bieden in het plangebied moeten intact gelaten worden. Indien het noodzakelijk is houtopstanden te verwijderen worden deze elders gecompenseerd door nieuwe aanplant in de vorm van lijnvormige elementen;

5. Compensatie van foerageergebied:

- Het aantal vierkante meters foerageergebied dat binnen het natuurcompensatiegebied verloren gaat door aanleg van de toegangsweg, opstelplaats en windturbine moet elders, aansluitend aan het bestaande leefgebied, worden gecompenseerd. Ten behoeve hiervan wordt kwaliteitsverbetering gerealiseerd ten gunste van de das binnen hetzelfde leefgebied van de familie, door omzetten van bouwland in grasland of het verbeteren van gangbaar grasland in optimaal dassengrasland (grasland ingezaaid met klaver, bemest met vaste mest, beweid met schapen of rundvee en dit gedurende de gehele exploitatiefase van het windpark).
- 6. Vastlegging van maatregelen en werkwijze in een werkprotocol:
- Die hierboven genoemde punten worden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden door een dassendeskundige uitgewerkt in de vorm van een ecologisch werkprotocol, dat gedurende de aanlegfase ter plekke aanwezig dient te zijn. Een beschrijving van de voorgenomen werkzaamheden.
 - De planning van de voorgenomen activiteiten en/of werkzaamheden.
 - De afstemming van de werkwijze op het voorkomen van negatieve effecten op dassen (ontzien van kwetsbare periodes, burchtlocaties en wissels, voorkomen van verstoring).
 - Per maatregel op welke locatie deze van toepassing is, in welke periode uitvoering dient plaats te vinden en de randvoorwaarden waaraan de maatregelen en de uitvoering moeten voldoen.
 - Een beschrijving van hoe te handelen bij calamiteiten.
 - Een omschrijving bij welke werkzaamheden en op welke momenten ecologische begeleiding door een deskundige op het gebied van de specifieke soort(groep) vereist is.

Uitvoering van de werkzaamheden gebeurt onder ecologische begeleiding van een dassendeskundige die erop toeziet dat aan de uitvoering van bovengenoemde randvoorwaarden wordt voldaan.

Beoordelingskader

Tabel 3 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 3: Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.	Ja
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja

Datum

6 maart 2023

Zaaknummer

2022-008409

Blad

13 van 16

De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

6 maart 2023

Zaaknummer

2022-008409

Blad

14 van 16

BIJLAGE 2 – KAART PROJECTGEBIED

Figuur 1: Globale ligging van het plangebied waar drie windturbines gepland zijn. De ontheffing is gericht op windturbine 1.

Datum

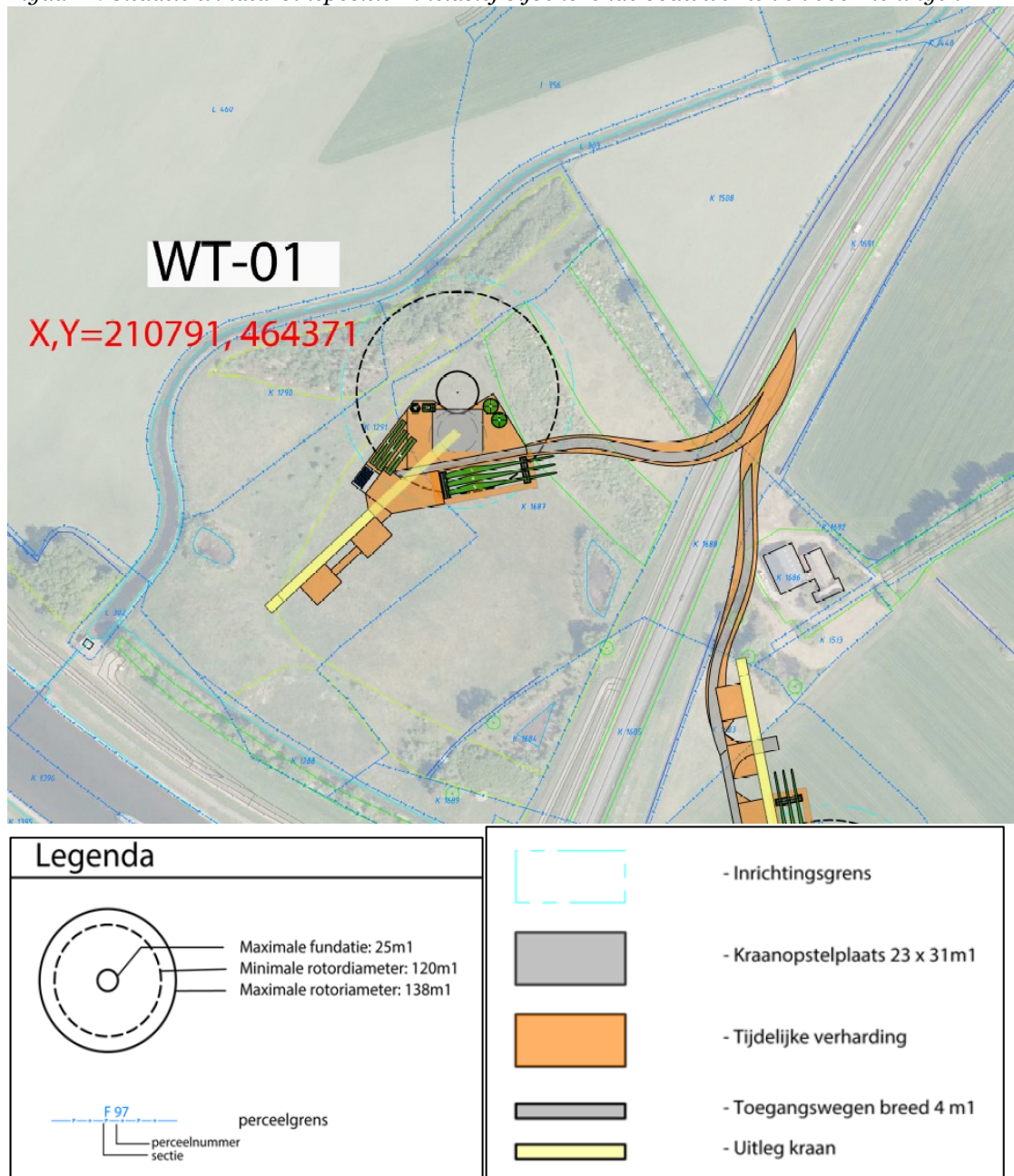
6 maart 2023

Zaaknummer

2022-008409

Blad

15 van 16

Figuur 2: Situatie windturbinepositie 1 inclusief bijbehorende bouwwerken en voorzieningen

Datum

6 maart 2023

Zaaknummer

2022-008409

Blad

16 van 16

Figuur 3: Ligging van windturbine 1 (zwarte stip) in het dassenleefgebied en ligging ten opzichte van de hoofdburcht en de bijburchten respectievelijk oostelijk en noordelijk van de geplande turbine locatie. Tevens zijn de locaties van aanvoerweg en kraanopstelplaats aangegeven.

